

mondta nemrégiben egy párbeszédéről elhangzott párbeszédben Yves Congar — bizonyos értelemben sokkal nagyobb lett a közöny. Vagy talán inkább azt kellene mondani: sokkal nagyobbnak látszik. Mert másfelől viszont valódi érdeklődés van a kereszténység iránt, Jézus Krisztus személye iránt, sőt az Egyház iránt is, amennyiben újra visszatér az evangéliumhoz és elismeri fogyatékoságait. *Nagyszerű dolognak tartom, hogy az Egyház elismeri, hogy nem teljesen tökéletes, s a zsinaton bizonyosságot adott róla, hogy nincs minden kérdésre kész válasza, nem totális, nem monolitikus, és így tovább.*

Sokak fülében keményen hangzó, egyesek szerint egyenesen kárhozatos szavak. De akik így gondolják, azok végül, kimondva vagy hallgatólagosan, az egész zsinatot kárhozatos tévedésnek vélik. Igaz, egy zárt szobában ülni, jól tömített ajtókkal-ablakokkal — főként rövid lejáratra — mindig kockázatmentesebb, mint kint mozogni a szabad, éles széljárásban. Eleve ítélni és elítélni mindig könnyebb, mint gondolkodni és vállalni a tévedés kockázatát is. Semmit sem tenni egy-egy pillanatban mindig kényelmesebb, mint habozás nélkül megtenni, amit tenni lehet. Ridegen pálcát törni mindig egyszerűbb, mint a szeretet önfegyelmét gyakorolni. Az egészséges jövőre azonban nem a zárt szobák edzenek, nem a gondolkodásmentes ítélkezés gögje készít föl, nem a tétlenség nevel, és nem a pálcátörés szelleme képesít.

A párbeszéd nem öncél; a párbeszéd célja az egészséges jövő. Kérdéseket intéznek hozzánk „kívülről”, és kérdések merülnek föl „belül” is. A kérdések tisztázásának, esetleg megoldásának módja pedig nem az, hogy kitérünk előlük, vagy hallgatunk róluk. Az sem, természetesen, hogy hebehurgya válaszokat adunk. De ahhoz, hogy a kérdések tisztázódjanak, és hogy ez a tisztázódás esetleg megoldásukhoz is hozzájáruljon, nyilván mindent meg kell tennünk, ami rajtunk áll.

A mi „párbeszédeink” — mind a „külsők”, mind a „belsőek” — ezt szeretnék szolgálni.

JÉKELY ZOLTÁN VERSE

ANGYALFIA

*Habár csak egy-egy pillanatra érzem igazán,
valami mégis itt lüktet közöttünk
s fájó örömmel ostromol megújra:
A Legnagyobb Szív, mely embert éltetett.*

*Ez a fény is Belőle árad, végső fokon,
s mégha túkrözés is csupán két gyermekszemen:
engem is átjár és betölt. Maga a Kegyelem.*

*Hogy mégsem hallhatom, s érezhetem örökké:
tisztátalan kevélységem a vétkes.
Sárból kunkorodó hullőfejére
nem győzők elégszer rátaposni!*

(1969 karácsonyán)